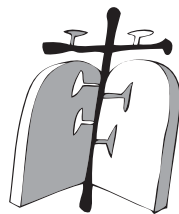

katakomby

Sborový dopis vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

Sbírání borůvek na sborové dovolené (foto: Tomáš Vokatý)

Nesmutněte z pěttek (2)

Editorial (3)

Kino morálního
neklidu (3)

Křest CD Rainbow
gospel choir (4)

Zkrácený zápis
staršovstva
22. 6. 2017 (5)

Hana Seho.
O některých
osobnostech našeho
sboru – XI. (7)

Léto v Křižlicích,
aneb jak bylo na kurzu
starší mládeže (8)

Pozvánky, zprávy
a vydané knihy (9)

Křesťanství a proměny
lidské časovosti (11)

Recept: Staročeská
paštika paní Kláry (12)

Září
2017

Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.

Lukáš 13,30

Nesmuthněte z pětetek

Je první den nového školního roku a děti jdou do školy. Někdo se těší, a někdo si zas říká, už aby byl ten poslední den. Namítnete, že v tom zářijovém hesle Jednoty bratrské jde o něco úplně jiného, a budete mít pravdu. O školní rok s jeho jedničkami a kulemi nejde. Nejde, to je fakt, jde o to, kdo se dostane za dveře Boží.

Dveře Boží. Právě v této souvislosti řekne Ježíš, „Hle, jsou poslední, kteří budou první...“ Ježíš to řekne, když míří k Jeruzalému a kdosi se ho na cestě zeptá „Pane, je opravdu málo těch, kteří budou spaseni?“ On jim odpoví: *24 „Snažte se vejít úzkými dveřmi, neboť mnozí, pravím vám, se budou snažit vejít, ale nebudou schopni. 25 Jakmile už jednou hospodář vstane a zavře dveře a vy zůstanete venku, začnete tlouct na dveře a volat: 'Pane, otevři nám', tu on vám odpoví: 'Neznám vás, odkud jste!' 26 Pak budete říkat: 'Jedli jsme s tebou i pili a na našich ulicích jsi učil!' 27 On však odpoví: 'Neznám vás, odkud jste. Odstupte ode mne všichni, kdo se dopouštíte bezpráví.' 28 Tam bude pláč a skřípění zubů, až spatříte Abrahama, Izáka a Jákoba i všechny proroky v Božím království, a vy budete vyvrženi ven. 29 A přijdou od východu i západu, od severu i jihu, a budou stolovat v Božím království. 30 Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.“* (Lk, 13:22-30)

Dlouhá a těžká pasáž. Každý jsme na cestě a tu a tam nás napadne otázka, jestli to, co dělám, jak žiju, obstojí. Bude i mně... otevřeno?

Letos je velké výročí Martina Luthera. Je to 500 let, co tenhle bouřlivák křesťanských dějin vystoupil s „výsledky“ svého zápasu. Mučila ho představa, že on, „žebrák“ před Boží tváří neobstojí. Doporučuji ke čtení knihu Jaroslava Vokouna *Luther, finále středověké zbožnosti*, která bez příkras a stranění protestantismu odhaluje jeho

zápas o jistotu spasení. Je to živé a srozumitelně napsané. Najdete tam, že není nic jistějšího než víra a že právě ona roztočí a urdí kolo života až k Božím dveřím.

Víra, malé semínko, tak se v našich životech může narodit nový pevný vztah k Bohu. On sám nakonec svou láskou převáží marnosti, stud, zlo, nedostatečnost i (ne)správnost života. Je jasné, že takovou víru lze snadno ztratit a těžké je opět ji nalézt, udržet jí, učit se z ní, nebo jen tak čekat, co vlastně přinese.

S vírou je to asi celkově složitější. Proč jeden věří a druhý ne? Dělá víra lepšího člověka? Jsou ti poslední nevěřící? Ne, jedině, co víra přesvědčivě říká, je, ty před branami nebudeš poslední! Víra je společníkem na cestě, někdy upozorní, jindy pochválí. Nikdy se však nepovyšuje. Víra totiž není skutek, který by se dal Pánu Bohu přinést a ukázat mu, podívej se, jak jsem pěkně žil. Jakou víru jsem uchoval. Víra je život. Život v naději, láskou prolezlý – i proto Ježíš říká: „odstupte, kdo se dopouštíte bezpráví.“ Víra je vždycky život se vším, co k němu patří.

Martin Luther narození víry vidí v situacích, kdy je člověku ze všeho zle, kdy už je tak dole, že to níž nejde. Sám taková muka zažil. Luther proboují cestu všem, kdo upadnou do výčitek svědomí, kdo se nemohou postavit na nic pevného. Luther jde Bohu vstříc v pozici pětkaře s flastrem, stále opakujícího první ročník. Přesto ale jde, aby usedl znovu prvního září do lavic a učil se. **Učil se víře**, že i z po-

sledního místa se lze dostat vejš. Nebo že ti nahoře mají sejít dolů. Nebo že to, co se zdá jako první (v životě nejdůležitější), nakonec vůbec důležité (první) být nemusí.

Smutníte-li z životních pětetek, nesmutněte, Bůh je blízko, aby vás pozvedl. Máte-li radost ze svých jedniček, radujte se, ale nezapomeňte, že máte celý rok před sebou. „*Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.*“

Matěj Opočenský

Kino morálního neklidu

Dalo by se říct, že náš filmový klub navazuje na **koncept polského Kina morálního neklidu**, což byl umělecký proud polské kinematografie rozvíjející se v letech 1976 – 1981. Tvůrci tehdy vyčítali komunistické vládě, že omezuje tvůrčí svobodu, a tak zabraňuje diskusím o **aktuálních společenských tématech**. Kino morálního neklidu neztratilo svůj smysl ani dnes. Oficiálně již sice neexistuje, ale zakladatelé se od zásad hnutí nikdy celkem neodklonili. **Kritické nazírání na morálku většinové společnosti se ve filmu objevuje často.**

Tak je tomu i s výbraným filmem. **Agnieszka Holland poukazuje na pokrytectví soudobé „demokracie“ a svým filmem Přes kosti mrtvých chce vyjádřit, že skutečná demokracie je tam, kde se myslí na práva slabých a bezbranných.**

Režisérka svůj žánrově nejednoznačný snímek označila na tiskové konferenci jako „**anarchisticko-ekologicko-feministickou detektivku s prvky černé komedie**“. Hlavní hrdinka může na většinovou společnost silně ovlivněnou pohledem narcisistických mužů působit jako šílená, Agnieszka Holland se tomuto označení ale brání. Její film nastavuje **zrcadlo vnímání normativity v různých oblastech a zobrazuje novodobou morálitu plnou soucitu s utiskovanými.** „V současné době můžeme sledovat

/ Editorial

Milé sestry, milí bratři, po prázdninové odmlce jsou tady další Katakomy. Tentokrát v novém hávu dle návrhu Tomáše Vokatého. Abychom ale nezůstali jenom na povrchu...

V aktuálním čísle se Mariana Kuželová ohlédla za létem a přibližuje nám atmosféru křížlického kurzu pro starší mládež. O tom, co se ve sboru dělo a co se rozhodlo na posledním staršovstvu se dozvíte ze zkráceného zápisu. Pár letních zpráv je i v části Pozvánky, zprávy a vydané knihy.

Co nás čeká? Příspěvek o nejnovějším filmu polské režisérky Agnieszky Holland dává tušit, že se blíží další filmový klub. Snímek **Přes kosti mrtvých** si promítneme již v **úterý 5. září od 18:00 hodin** na našem filmově-diskuzním klubu. Po promítání bude následovat 30 minutová přednáška s debatou, kde společně s Hanou Blažkovou osvětlíme kontext zhlédnutého filmu a zaměříme se při tom na ekologické a feministické hnutí v Polsku.

Další plánované akce naleznete ve vloženém programu a ty celocírkevní v části Pozvánky, zprávy a vydané knihy.

Příjemné čtení a babí léto přeje,

Martina Valášková

střet dvou mentalit,“ říká Holland v jednom rozhovoru, mentality „senzibility, která se otevírá pro práva nejslabších, a proti ní stojí mentalita, která se snaží naopak si slabé podmaňovat. Je nutné bránit slabé a bojovat za jejich práva. Proti tomu se naopak staví totalitní moc, a to všude na světě, v Polsku nebo v USA. A my bychom proti tomu měli bojovat.“

Ve filmu je důležitý také postoj polské katolické církve vůči masovému vybití a masakrování divoké zvěře v probíhající lovecké sezóně. **Výběrem snímku tak míříme kritiku i do vlastních řad a klademe otázku, zda křesťanské církve dělají dost pro to, aby přispívaly k obraně slabých a marginalizovaných.**

„V katolickém kostele jsou dva modely teologie vůči naší přírodě a chování ke zvířatům. První františkánský: Bůh nám dal zem, abychom se o ni starali, kde zvířata jsou našimi mladšími bratry. Druhý model je paternalistický – nadřazený, kdy máme

mít vládu nad přírodou a můžeme si s ní dělat, co chceme, včetně zvířat. Bohužel, ten druhý model je v polském kostele převažující a církev je teď blízko vládně. Takže vláda i církev ve filmu obrazně vyjadřují – symbolizují 'lovce',“ říká režisérka.

Zda je film reakcí na soudobou politickou situaci, se dá vyčíst z jednoho rozhovoru, kde Agnieszka Holland na otázku, proč se nechala inspirovat knihou Olgy Tokarczuk, odpovídá:

„Olga Tokarczuk napsala knihu před devíti lety. My jsme začali film připravovat před čtyřmi lety. Tehdy se nám nezdálo, že dvě hlavní témata: ekologie – práva zvířat a situace žen jsou obzvlášť aktuální. Mezi tím se ale změnila vláda v Polsku (podobně laděná i v USA) a ukázalo se, že práva žen a ekologie jsou jejich hlavními nepřáteli. Takže náš film, tato pohádka o hněvu slabých, se stala politickou událostí.“

Martina Valášková

Křest CD Rainbow gospel choir

Pražský gospelový sbor, jenž cvičí v prostorách našeho sboru, po letech vydává své druhé CD „Get on board“ a chystá se ho pokřtít na Lodi Tajemství. Srdečně zvou k nalodění a poslechu energické gospelové muziky!

🕒 4. 10. 2017, od 19:30, vstupné 100 Kč,
📍 Loď Tajemství bratří Formanů na náplavce

Zkrácený zápis staršovstva 22. 6. 2017

Zpráva z provozu sboru

(jen aktuální záležitosti, pozn. red.)

- **nedělní škola** – Hledáme konkrétní tým lidí.
- **biblická s dětmi/náboženství** – Matěj Opočenský k novému školnímu roku navrhne termín. Asi bude již pro mladší děti.
- **schůzky mládeže** – Neprobíhá. Částečně nahrazuje Filmový klub. Oslovíme konfirmandy. Jan Škrob by se účastnil přípravy programu.
- **biblická pro dospělé** – Zakončení listu Didaché.
- **křestní/konfirmační příprava** – V rámci prvního týdne září proběhne poslední společné setkání. Matěj by chtěl vypracovat „konfirmační minimum“, které by se konfirmandi naučili. Setkání se staršovstvem na konci září. V říjnu organizační setkání a 3. neděle s VP (15.10.) konfirmace/křest.
- **ekumena** – 1. června proběhla ekumenická bohoslužba, 11. 7. promítání u Sv. Václava na Čechově náměstí, v září možná pojedeme na polovíkendovku s dětmi od Sv. Václava společně (dle místa).
- **křesťanská služba** – Je možné hlásit se. Především k odvozům na bohoslužby.
- **varhaníci ve sboru** – Je třeba najít aspoň jednoho stabilního varhaníka pro hru minimálně 1krát měsíčně. Bratr Bednář může a chce hrát, ale nejde to vždy. Občas by mohl hrát David Rejchrt a Kristina Ambrožová. Od září by mohl občas hrát Pavel Veber (Petr Veber takřka nemůže). Tomáše Růžička je vytížen na Žižkově. Příští rok bude velmi náročný a do budoucna je otázka, jak bude možné využívat služeb Jana Orta.
- **další farářské mimosborové aktivity** – Zámeček, Fokus, SpEK.

Katakomby

- několik výtisků jsme poslali doporučeně, abychom se ujistili, zda jsou adresy správné, zatím se nic nevrátilo
- několik výtisků jsme poslali s anketou, zda jsou Katakomby žádané a jestli ano, v jaké formě (mejl, poštou, vůbec + co chybí obsahově)
- TV navrhuje změny grafiky – po červencových bohoslužbách seznámíme členy a členky sboru s novými návrhy, které budou konzultovány s O. Radou

Seniorátní pastorálka

- žádost o poskytnutí prostor + obědy (3× za rok); možné jen září-listopad; jídlo nevaříme, zkusíme Kuchařky bez domova (finančně se na tom podílejí také faráři a farářky při sbírce na občerstvení)

Technické věci

- oprava SDK před galerií – během srpna, zkusit Nikolaje od Michala
- reklamovat koberec
- změna dodavatele energií – máme už nové předpisy plateb
- je nutné podat na katastru nemovitostí věcné břemeno (úměrně k velikosti bytu v Srbské – jedná se o parcelu pod domem); majitelé bytů mají výdržné právo pozemků pod svým bytem; do poloviny prázdnin vytvoří výbor domu návod, jak postupovat v jednání s ÚZSVM, který pozemek v tuto chvíli spravuje; v září bychom se tedy do toho měli pustit.

Bohoslužby, kdy ve sboru nekáže Matěj Opočenský

- 2. 7. Eva Potměšilová, služba Pavel Staroba, 16. 7. Tomáš Vokatý, 30. 7. Michal

Otřísal, 20. 8. Ondřej Rada, 27. 8. hledá se, 3. 9. dětské bohoslužby Richard Šípek, 10. 9. asi bude víkendovka na celý víkend, zřejmě tedy káže host/ka

Uplynulé akce

- **filmový klub** – 6. 6. – Být queer v rodině a společnosti
- **ekumenická bohoslužba** – 1.6. u ČČSH od 18:00
- **Horoušanky Open** – 2. 6.
- **Noc kostelů** (9. 6. 2017)
 - Lenochodi (Míkovi) – Marka Míková
 - výstava Marie Gabánková
 - hra Plešatá zpěvačka od MDS
 - Koncert Jardy Svobody a Alžběty Trojanové
 - čtení Jana Škroba
- **Jak jsem potkal lidi** – setkání s uprchlíky ve sboru, literární večer s jídlem – 11. 6. Pořádala Diakonie ČCE
- **Den otců** – 18.6.

Plánované akce

- **výjezd konfirmandů** – v řešení
- **setkání konfirmandů 1967** – kontaktovat v létě a naplánovat na říjen/listopad
- **11. 7. Letní kino (Sv. Václav na „Čecháči“)** – nakonec promítneme Futurologický kongres. Původní plán filmu + úvodní diskuze na téma „ekologická stavění“ je nyní neproveditelný (nenašli jsme vhodný film, ke kterému by byly titulky a sehnatelná licence; také potenciální host nevyšel). Navrhovali jsme promítnout Přes kosti mrtvých od Agnieszky Holland, nepodařilo se nám dohodnout s katolickou stranou. Film je kritický k polské katolické církvi.
- **Sborová dovolená – 23.–30. 7.**
- **5. 9. Letní kino II.** – film Agnieszky Holland – *Přes kosti mrtvých* promítneme ve sboru anebo na hřišti (pokusi se vybavit Martina Valášková)

- **Polovíkendovka 8. – 10. 9.** u Štěpánových na chatě; ve sboru v Turnově budou v neděli probíhat divadelní bohoslužby, setrváme tedy celý víkend, ale lze se přidat/odpojit. V létě uděláme průzkum účasti, a když zůstanete místo, konečně uděláme plánovanou ekumenickou víkendovku.
- **sborový výlet 23. 9.** – výlet vlakem do Roztok a pak na únětické pivo, udělat rezervaci
- **přednáška Olgy Bezděkové o jejím otci Stanislavu Reitharovi** (pilot RAF – letos 40 let od jeho úmrtí), chtěli bychom v neděli 1. 10. po bohoslužbách s občerstvením. Zjistíme druhou stranu.
- **Výhledově – přednáška a diskuse s Petrem Nesvadbou**, členem Křesťanské policejní asociace; téma: křesťanství mezi policisty

Co bude v létě? Co chceme, aby bylo, co by měla Martina anebo Matěj dotáhnout, když je čas?

- **Martina** bude pracovat na nedokončených věcech – pořad web, průběžně opět knihovna, sociální rozcestník a vytvoření křesťanské služby + ostatní organizované akce (filmklub, setkání konfirmandů...)
- **Matěj** – příprava nového školního roku, témata bohoslužeb, setkávání dětí, nedělky, nový konfirmační cyklus; dodělat, na co nebyl v uplynulém roce čas
- **dovolená Matěj:** 29.6. – 7.7.; 13. – 17.7. a nejspíše i 14. – 27. 8. 2017 (zastupuje J. Strádal)
- **dovolená Martina:** 17. – 21. 7.

Zpráva pastorační pracovnice

- organizace, zajištění a také vedení nedělky
- příprava Katakomb (za pomoci T. Vokátého – sázení, T. Hrubého – korektury) + distribuce (vyzvednutí/odeslání),
- organizace a příprava filmových večerů 6. 6. a letní kino 11. 7. atd. (zabírá dost času)

- pastorage
- pomoc s NK (propagace, technicky) a večerem Jak jsem potkal lidi (domlouvání s Diakonií, technické zázemí, trochu propagace)
- pomoc s přípravou staršovstva
- 12. – 16. 6. dovolená, v létě 17. – 21. 7. dovolená

Finanční zpráva 2017 k 5. 6. 2017

- celkově náklady: **251 391,-**; výnosy **171 019,-**; hospodářský zisk: **-80 372,-** (již jsou účetně započteny povinné odvody za Personální fond a repartice)
- sbor náklady: **241 556,-**
- výnosy: **156 997,-**; hosp. zisk: **-84 600,-**; z toho sbírky: **25 625,-**; dary členů sboru: **11 250,-**; salár: **84 370,-**; a ostatní dary **11 000,-**
- byt náklady: **9 835,-**; výnosy: **14 022,-**; hosp. zisk: **4 187,-**

- Na účtech: ČS 202 121,- a Era 482,- (běžný účet) a 327 823,- (spořicí)
- byt, vyúčtování pro pana Rozkydálka – schválit a vrátit přeplatek 13 412,-
- Zapláceno (reálně):
- 1. ½ seniorátních reparic – 4 832,50,-
- 1. ½ celocírkevních reparic – 9 787,00,-
- Sbírka pro Diakonii ČCE – 1 660,00,-
- Dar pro Diakonii Dobroduš – 16 000,-
- Sbírka darů Jeronýmovy Jednoty – 28 588,-
- rozšířit status sociálního fondu – o vaření polévek

Termín příštího staršovstva 21. 9. 2017

Zapsal Matěj Opočenský,
zkrátila Martina Valášková,
úplný zápis naleznete v kanceláři faráře

Hana Seho

O některých osobnostech našeho sboru – XI.

Jedenáctou v seriálu o významných osobnostech, které byly nebo jsou v našem sboru, je tentokrát žena – Doc. Ing. arch. Hana Seho.

V roce 1976 odešla z Valašského Meziříčí do Prahy studovat na fakultu architektury ČVUT, kde dostala diplom v roce 1982. Pracovala potom devět let v ateliéru V. Machonina, v roce 1988 měla stáž v Curychu a v roce 1990 pracovala v Haagu. Od roku 1991 má vlastní praxi a začíná také jako odborná asistentka na fakultě architektury, kde nakonec v roce 2012 získala docenturu. V této funkci už spolupracovala při přípravě nové struktury přednášek o bydlení. V letech 2009 až 2012 organizuje pořádání odborných exkurzí pro studenty po současně evropské architektuře. V roce se stává vedoucí návrhového ateliéru Seho-

Světlík a hlavní organizátorkou studentského workshopu Learning by Doing – Schody před Fakultou architektury.

Pokud se jedná o její vlastní projekty nebo společně s dalším architektem, pak to byly například projekty a realizace rekonstrukce činžovních domů na Vinohradech a na Smíchově, projekty a realizace výstavby bytových a rodinných domů, škola v Přelouči, škola a kostel v Haagu... V roce 1996 je to pak projekt a výstavba naší modlitebny v suterénu ve Vršovcích v Tulské a pak mnohé další projekty uskutečněné pro naši církev, nedávno například v Praze-Radotíně. Právě

tady se ukázalo, že vyniká ve schopnosti poradit si i s miniaturním prostorem. Sama sebe charakterizuje těmito slovy: Ctí řád a kreativitu a má ráda chytré a vtipné domy s dokonalým detailem, dobře sloužící svým uživatelům.

Sestra Seho uzavřela v našem sboru sňatek v roce 1995. Její manžel pochází z Beninu a po studiu již zůstal v Čechách. Je in-

ženýrem chemie. Jejich dcera Anna byla ve vršovickém sboru konfirmována.

Hana Seho je také manuálně zručná, nevyhýbá se ani zednickým pracím. A umí skvěle vařit.

Rodina Sehova byla v našem sboru do roku 2007; odešla pak do sboru bližšího svému novému bydlišti, do sboru ČCE v Horních Počernicích. **Emil Veber**

Léto v Křižlicích

aneb jak bylo na kurzu starší mládeže

Na kurz starší mládeže v Křižlicích jezdím už několik let. Do Křižlic se ráda vracím hlavně kvůli atmosféře, která naše společenství provází a která je obvykle velmi uvolněná, láskyplná a přátelská. Za posledních pár let se kurz stal ekumenickým, kromě členů a členek ČCE sem jezdí také lidé z jiných církví nebo bez vyznání. Přijíždějí lidé různého zaměření a věku (věkové rozpětí kategorie starší mládeže je velké a občas někteří přivezou i svoje děti). Mám radost z toho, že se obvykle docela nenuceně daří propojit účastníky v jedno společenství a rozdílnosti jsou brány jako obohacení. V křižlickém společenství panuje velká chuť posouvat své vnitřní hranice. To se projevuje na mnoha úrovních: na úrovni mezilidské, díky čemuž mohou vznikat nové vztahy, na úrovni intelektuální i spirituální.

Tento rok jsem se do Křižlic jako obvykle těšila, ale kvůli jiným povinnostem jsem dorazila až o dva dny později. Ukázalo se, že i mnoho dalších účastníků a účastnic bylo na začátku kurzu vázáno pracovními a rodinnými povinnostmi jinde, a tak měl kurz zpočátku pomalý „rozjezd“. I v průběhu se přijíždělo a odjíždělo, celkově se pak na kurzu vystřídalo přes třicet lidí.

Prvním hostem byl publicista, básník a psychoterapeut Adam Borzič, který mlu-

vil o tom, jak různé psychoterapeutické směry zacházejí se spiritualitou člověka. Součástí programu bylo i imaginativní cvičení, ve kterém jsme měli vyjádřit svoji spiritualitu obrazem a pohybem, což byla výzva pro mnohé, kteří jsou zvyklí spíše na slovní vyjádření víry. Téma spirituality jako součásti psychiky člověka, která nemusí být spjatá s určitou denominací nebo náboženstvím, nás pak nepřímou provázelo i v dalších programech.

Druhým hostem byl farář ČCE v Soběhrdech Petr Turecký, který nám představil knihu Bible a postmoderní představivost od amerického starozákonního teologa Waltera Brueggemanna. Práci s Biblí jsme se dostali k tradici pro většinu z nás vlastní, ovšem i tento program nás vyzýval k uvažování mimo hranice jediného náboženství, neboť pátral po tom, jak Bible může promlouvat do dnešního postmoderního světa.

Posledním hostem bylo ekumenické feministické uskupení RFK, jehož jsem také členkou. Ve svém programu na rozkvetlé křižlické louce jsme hovořily o stereotypy, které v naší společnosti panují a zbytečně vykazují muže a ženy do určitých rolí. Mluvily jsme také o tom, jaký vliv má sexuální a vztahová morálka v církvích na mladé

lidi, kteří v nich vyrůstají a jaká úskali z toho plynou. Debatovali jsme také o postavení žen v ČCE a o jejich počtu vzhledem k celkovému počtu farářů a pastoračních pracovníků. V následném workshopu jsme také pracovali s biblickými texty, ve kterých jsme prohodili gender postav, a zkoumali, jak na nás texty budou působit.

Kromě „oficiálního“ programu vytvořili účastníci a účastnice s velkou kreativitou hodně programu dalšího: procházky, hraní fotbalu, přehlídku animovaných filmů nebo přednášku o státech bývalé Jugoslávie.

Celý kurz jsme zakončili bohoslužbami v přírodě, které jsme připravili společně a do kterých jsme otiskli vše, co jsme si z týdne odnesli. Bohoslužbám vládla silná atmosféra vynalézavosti a rovnosti, neboť se na nich podíleli všichni. Hrál se na improvizované hudební nástroje, součástí byla také meditativní modlitba a Večeře Páně.

Mám velkou radost, že v rámci naší církve může vznikat takovéto pestré, otevřené a v neposlední řadě veselé společenství.

Mariana Kuželová

Pozvánky, zprávy a vydané knihy

- Co má společného hra na ruční zvonky, vdaná jeptiška, Vsetínsko a Martin Luther? To zjistí každý, kdo **v neděli 10. září** zamíří do **Ratiboře u Vsetína**. Tam si totiž ČCE připomene **500. výročí evropské reformace**, tedy okamžik, kdy Martin Luther přibil na dveře chrámu ve Wittenbergu svých 95 tezí. Návštěvníci se mohou těšit na slavnostní bohoslužby, koncert Zvonků dobré zprávy, divadelní představení ze života Lutherovy ženy Kateriny von Borra nebo přednášku o víře Martina Luthera. Chybět nebude program pro děti, prodej knih, rukodělný jarmark či občerstvení. Zpestřením budou komentované procházky „Ratibořským Slavínem“ nebo výstava ilustrací Lydie Férové. Vstup na akci je zdarma.
- Nebudme lhotejší k zemi, která nám byla svěřena – s takovým heslem vyrazí stovky věřících z celé republiky **v neděli 17. září (případně už v sobotu 16. září)** do kostela. Zapojí se do desátého ročníku **ekumenické akce Do kostela na kole**. Smyslem je propagovat cyklistickou dopravu, která je, stejně jako pěší chůze, šetrná k ži-

votnímu prostředí a ve srovnání s automobilovou dopravou nepoměrně levnější, zdravější a na kratší vzdálenosti dokonce statisticky rychlejší. Má připomenout, že v Bibli je v příběhu stvoření světa člověk pověřen správcovstvím Země a jsme zodpovědní za to, jak s ní nakládáme. Pořádá ji už deset let Poradní odbor pro otázky životního prostředí při Českobratrské církvi evangelické, Ekologická sekce České křesťanské akademie a Česká křesťanská environmentální síť.

- Co nás v létě mohlo minout? **Novým předsedou Ekumenické rady církví v ČR je od 1. července 2017 synodní senior Českobratrské církve evangelické Daniel Ženatý**. Daniel Ženatý, který do 30. června 2017 zastával funkci 1. místopředsedy ERC, se stal automaticky předsedou ERC poté, co předchozí předseda ERC Daniel Fajfr rezignoval na svou funkci.
- **Na začátku července byl v Německu schválen zákon, který postavil na roveň manželství párů stejného pohlaví**. Zástupci sociálních demokratů, zelených

a Linke pro něj hlasovali jednomyslně. Většina poslanců křesťanských demokratů hlasovala proti. Můžeme se rozplývat nad osvěceností německých politiků, jejich rozhodnutí se ale nezrodilo ze vzduchoprázdná a odráží dlouhodobé úsilí mnoha segmentů německé společnosti. Zajímavý komentář Jakuba Orta pro ČRo Wave dostupný zde:

http://www.rozhlas.cz/radiowave/prolomivlny/_zprava/prolomit-vlny-nemecke-zrovnapraveni-homosexualnich-svazku-meni-krestanstvi-k-lepsimu--1742689

- Při příležitosti letošního výročí reformace vydává nakladatelství Kalich publikace věnující se Martinu Lutherovi. Jedná se o knihy: **Bůh je rozpálená pec plná lásky** (slovníček pojmů Lutherovy teologie, které provedou čtenáře zásadními důrazy Lutherova svěžího myšlení), **Menší a Větší katechismus** (základní Lutherovy katechetické texty), **Martin Luther: Uvedení do života, díla a odkazu** (překlad publikace německého teologa a církevního historika Albrechta Beutela otevírá cestu k pochopení Martina Luthera jako člověka, jako muže své doby, který viděl dopředu).
- Vyšla **Hesla Jednoty bratrsky 2018**. Ceny zůstává stejná jako loni. Maloobchodní cena je 50,- Kč + poštovné, od 10 kusů 40,- Kč. Lze zakoupit i hesla v ručně šité pevné vazbě se zlatým potiskem za 90,- Kč (se slevou 70,- Kč).
- **V roce 2018** si společně připomeneme významné výročí. **V prosinci to bude 100 let od vzniku Českobratrské církve evangelické.** Za dlouhou dobu existence prošla různými společenskými a politickými poměry. Církev by tohoto výročí ráda využila k ohlédnutí za tím, co se v ži-

votě sborů povedlo, i za tím, co je naopak trápí. Toto ohlédnutí by mělo posloužit tedy nejen jako vzpomínka, ale i jako inspirace. (Nejen) Synodní rada se zamýšlí nad tím, jak se připravovat na budoucnost, aby ČCE mohla dál světu sloužit jako nositelka evangelia Ježíše Krista. Za tím účelem se **připravuje vydání III. dílu publikace Církev v proměnách času.** Tato publikace by měla obsahovat opět aktuální informace o životě všech sborů i o lidech, kteří je tvoří. **Prosba o článek přišla i do našeho sboru. Pokud by měl někdo zájem zapojit se, ať se ozve Matěji Opočenskému.** Osnova visí na nástěnce.

- **Sbírka 1. zářijovou neděli** r. 2017 bude věnována **na křesťanskou službu.** V roce 2016 se nashromáždila částka 393.336 Kč. Tato sbírka je finančním zdrojem pro celocírkevní Fond křesťanské služby, který je sociálním fondem, z něhož je poskytována zaměstnancům naší církve finanční výpomoc formou příspěvků, darů i půjček zjeměna v případě nemoci, neštěstí v rodině či nenadálých událostí, ale také stěhování kazatelů či výpomoci při pořízení bydlení při odchodu kazatele do důchodu. V loňském roce byla z fondu čerpána částka cca 100.000 Kč.
- **Nabídka míst:** Tábor J.A.Komenského v Bělči nad Orlicí hledá do svého týmu druhého kuchaře. (info@taborbele.cz). Vedoucí tajemník Ústřední církevní kanceláře Českobratrské církve evangelické vpsal výběrové řízení na pozici Personální referent/ka a mzdový/á účetní. (zvackova@e-cirkev.cz)

Dle sborové zásilky a dalších zdrojů připravila Martina Valášková

Křesťanství a proměny lidské časovosti

K atributům lidství patří nepochybně časovost, křehkost, zranitelnost a závislost. Ponechme nyní stranou soudobou mediální „masáž“, snažící se nás utvrdit v iluzi, že je tomu právě naopak – že každý z nás je v podstatě nesmrtelný, silný, nezranitelný a absolutně nezávislý jedinec; věnujme chvílku zamyšlení atributu prvému, tedy lidské časovosti, a položme si otázku, co nového vneslo Ježíšovo evangelium do tehdejší (v západním světě římské éry převládající) mytologické zkušenosti.

K mýtu patří myšlenka neustálého návratu, obnovení téhož (ovšem na vyšší úrovni), jakéhosi „dobíjení pozitivní energie“ tím, že znovu prožijeme, znovu zakusíme bájný zakladatelský čin (činy) našich heroických předchůdců (či přímo bohů). Mýtus „vtahuje“ vše (přírodu i člověka) do neustávajícího cyklického toku času, v němž jedincův smysl spočívá v nalézání a uskutečňování předem dané role v koloběhu vznikání a zanikání.

Křesťanstvím inspirovaný obrat („metanoia“) je výzvou k zaměření na budoucnost. Má nepochybně židovské kořeny (eschatologie, lineární časovost – to jsou hebrejské motivy) a znamená odvrácení se od toho, co bylo (a co je nyní překonáno), skutečné vyjítí na dějinnou stezku (v mýtické cyklické časovosti nelze totiž, jak konstatoval Jan Patočka, o skutečné dějinnosti vůbec mluvit). Sám křesťan můžeme ostatně chápat jako svého druhu „katarzi“, přerušení kontinuity „panství hříchu“!

To nové, co – podle křesťanského učení – přichází, co očekáváme a pro co pracujeme, je uskutečněním něčeho autentického; v tomto smyslu má (jak by řekli staří Řekové) větší „plnost bytí“, než to minulé. Patrně právě u Řeků se objevil motiv, na který mohla křesťanská časovost úspěšně navázat: motiv rozlišení „oikos“ a „polis“ – a na ně navazující rozlišení mezi pouhou „hybris“ (osobním nasažením, zdatností, ba až zpupností jedinečného hrdiny) a „areté“, tedy občanskou ctností, zdatností, k níž je třeba duši dlouhodobě pěstovat a která teprve jedince „popostrčí“ na „scé-

nu dějin“, neboť teprve na „agoře“, ve veřejném prostoru, kde se setkávají (i střetávají) mínění („doxai“) jedinců, jedinec tam lze uspět, být viděn, učinit Skutek, tj. žít dějinně. Teprve tam se totiž vskutku něco Děje!

Na všech těchto základech vytváří pak Aurelius Augustinus svoji vizi úpadku lidství. Nejde mu však o banální převyprávění běžného starověkého mýtu o „starých zlatých časech“ a o rituálním znovunavracení – tedy o obnovení toho, co zde již bylo a pouze to bylo „zapomenuto“; jde mu o cosi úplně nového, co má kontinuitu s hebrejským konceptem člověka jako obrazu Božího a co je třeba spíše pochopit jako výzvu k přeměně stávajícího!

Lidská časovost je pochopena jako úkol: dějiny nevyplňuje pouhé čekání, až člověk „bude vyveden z hříchu“, ani není jeho údělem pohyb v předem (archetypálně) daném „koridoru“; smyslem jeho existence je „vyjítí na cestu“ (= víra) a aktivní následování, ba zápas, neboť budoucnost není nic statického, co by se „nalézalo před námi“ jako cíl, jehož má být teprve dosaženo – v jistém smyslu je již součástí naší životní reality jaksi „in potentia“, ale jde o to ji aktualizovat!

Křesťanský koncept času je tedy kvalitativní, nikoli pouze kvantitativní. Dokonce lze možná – s nadsázkou – říci, že klíčový význam má nikoli čas sám, nýbrž „bezčasí“ – tedy budoucí věk, v němž se „čas naplní“, zavrhší se dějiny a nastane druhý příchod Boží...

Petr Nesvadba

Recept: Staročeská paštika paní Kláry

Když byly děti menší, jezdili jsme v zimě do šumavského penzionu Černý kohoutek. Ten se v té době pravidelně objevoval na předních příčkách různých anket o penzion roku (což jsme ale nevěděli ☺). Důvodem byla zejména výtečná kuchyně paní domácí Kláry, která své hosty rozmazlovala krajovými specialitami: bramboračka nebo kulajda s vlastnoručně sbíranými hřibky, zvěřina se „šípkovou“ apod. V bohatém snídaňovém menu mezi hosty jednoznačně vedla domácí paštika. Po četných žádostech hostů se o recept paní Klára podělila na svém blogu. A k mému velkému překvapení je příprava jednodušší, než jsem čekala. Posuďte sami ☺

3 cibule

3/4 kostky sádla

500 g mletého (věnujte čas domácímu mletí) – vepřové, kuřecí, krutí – cokoli chcete...

500 g kuřecích jater – mohou být vepřová, ze zvěřiny

200 g anglické

100 g uzeného špeku (i normální je dobrý)

koření – bobkáč 5 ks, nové 5 ks, tymián či šalvěj, může být i rozmarýna, ale s tou opatrně

200 ml červeného vína

Cibuli nakrájejte na větší kusy a nechte pěkně dozlatova opéct na sádle. Pak postupně přidáváme a opékáme: špek a půlku slaniny (pokrájené na menší kousky), mleté maso a nakonec játra.

Dále přidejte koření, osolte, opepřete a zalijte vínem. Nechte zhruba 30 minut na mírném ohni procházet varem. Po zchladnutí – ne vystydnutí! – vše rozmixujte do hladoučka. Není třeba lovit ze směsi ani bobkový list ani nové koření ☺. Na závěr přidejte 3 oříšky másla a zašlehejte.

Srnčí hřbet či jinou formu vyložte potravinovou fólií a poklaďte nakrájenou anglickou. Paštičku tam soupněte a hodně, ale hodně uplácejte lžící a párkrát poklepejte s formou, aby vyšel všechen vzduch. Nechte vystydnout a dejte do ledničky zatuhnout.

Uvedené množství je vhodné, máte-li hosty nebo pořádáte větší akci. Jinak paštika vydrží cca týden až deset dní

Dobrou chuť!

Zuzana Freitas

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
http://vrsovice.evangnet.cz; http://www.facebook.com/cce.vrsovice
Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: T. Vokatý; Korektury: T. Hrubý; Odpovědná redaktorka: M. Valášková;
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč, poštovné 13,80 Kč